

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
i Formació Professional

El segrest de la bibliotecària

Margaret Mahy

ESCOLA SANT MARTÍ

AULA DE 4t

ANÀLISI PRÈVIA DEL LLIBRE PROPOSAT

1. Des del punt de vista de l'anàlisi literària de l'obra, quins aspectes clau en destacaríeu? (Estructura del llibre, tema, narrador, personatges, il·lustracions, temps, espais...)

Destacaria els personatges: els bandolers són malèvols, cruels, bruts i poc astuts, mentre que la bibliotecària és savia, cultivada i sempre actua amb criteri. Però, a mesura que es continua llegint, es pot començar a adonar-se que aquestes caracteritzacions no són tan simples ni unidimensionals.

A més, cal destacar les il·lustracions de Quentin Blake, qui és l'il·lustrador que acompanya totes les obres de Roald Dahl.

2. Quina activitat nova o projecte de treball proposaríeu per fer després d'haver llegit el llibre?

Plantejaria fer un projecte relacionat amb la biblioteca del barri i veure com funciona.

3. Quins avantatges pot tenir per al centre que es treballi un mateix autor/tema/gènere als diferents cicles de Primària? I per a l'alumnat?

Per a l'escola, treballar sobre un mateix tema aporta cohesió al centre i fa possible organitzar alguna exposició on es mostrin els projectes inspirats per la lectura dels diversos llibres.

Per als alumnes, aquesta experiència els ajuda a entendre que un mateix tema es pot abordar des de diferents perspectives. Crec que també seria interessant organitzar sessions entre els grups per compartir les impressions i els productes que hem creat a partir dels llibres llegits.

COM S'HA FET LA LECTURA A L'AULA?

Lectura modelada

He escollit la lectura modelada perquè és una estratègia d'ensenyament on el mestre o la mestra llegeix un text en veu alta, demostrant com es llegeix de manera fluida i expressiva. Aquest tipus de lectura ajuda els alumnes a entendre com es poden utilitzar els recursos de la veu (com el to, el ritme, la intensitat, etc.) per transmetre significats i emocions que es poden trobar en el text.

Quan el mestre llegeix amb diferents veus per a cada personatge, el que fa és mostrar als alumnes com es pot interpretar un diàleg d'una manera més rica i significativa. Això no només ajuda a entendre millor la trama, sinó que també fomenta l'interès per la lectura, ja que els estudiants poden visualitzar millor les escenes i les emocions dels personatges.

Per exemple, si en el llibre hi ha un personatge enfadat, el mestre podria fer una veu més forta o agressiva per a aquell personatge. Si un altre personatge està trist, pot usar un to més suau i melancòlic. D'aquesta manera, els alumnes no només escolten el text, sinó que el viuen d'una manera més visual i emocional, afavorint la comprensió i la implicació personal amb la història.

ACTIVITATS PORTADES A TERME

Abans de la lectura

Activitat 2: Com funciona una biblioteca?

Al llarg de la lectura apareixen diferents referències a les biblioteques i a les tasques que desenvolupen les persones que hi treballen. Em va semblar interessant comentar aspectes com:

Serveis de la biblioteca	Préstec de llibres	«... tornaré a la biblioteca i en trauré en préstec el <i>Repertori</i> »
Funcionament de la biblioteca	Els llibres s'endrecen alfabèticament	«El va situar per estricte ordre alfabètic. L'ordre alfabètic és una dèria dels bibliotecaris» (p. 32)
	Per agafar un llibre en préstec de la biblioteca necessites un carnet	«... em sap greu, però sense el carnet no podrà endur-se res de res» (p. 34)
Espai, mobiliari, objectes...	Segells	«Les capsas dels segells s'havien capgirat i estaven tots desbaratats» (p. 48)
	Fitxes	«... ordenaven les fitxes escampades per terra...» (p. 51)

Activitat 3: Qui és Margaret Mahy?

Vam informar-nos sobre l'autora del llibre arrel de la primera activitat que proposo en l'anàlisi. Vaig considerar interessant separar l'alumnat per grups. Abans de començar, a cada grup se li va assignar una pregunta a la qual havia de donar resposta. Aquestes preguntes havien d'estar relacionades amb la biografia de Margaret Mahy que es va exposar posteriorment. Algunes d'aquestes preguntes van ser les següents:

- Quines feines ha fet l'autora abans de dedicar-se a escriure?
- A part de contes, quins altres tipus de llibre ha escrit per a nens i nenes?
- Quins premis ha guanyat?
- Està ben valorada al seu país? Quines dues informacions ens ho fan pensar?
- Quants llibres ha escrit? Creieu que són molts o pocs?

La biografia la vam llegir tant jo com els infants, a través del que escolten, havien d'intentar respondre les preguntes. Després, es va projectar la biografia per acabar de veure entre tota la classe si les respostes trobades eren les adequades o no.

Durant la lectura

Activitat 4: Com és cadascú?

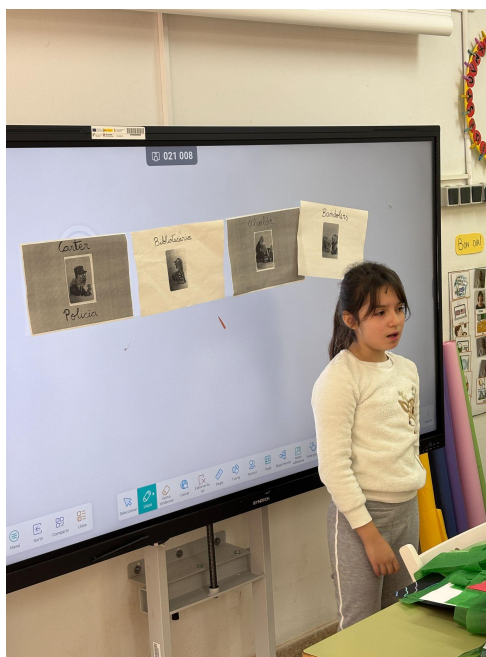
Per anar descobrint els personatges i, al mateix temps, anar veient la seva evolució al llarg del relat. Vaig proposar fer una dinàmica que vaig començar a l'inici però va anar sortint durant tota la lectura.

A la pissarra vaig penjar les il·lustracions dels personatges que van apareixent a la història: l'Ernestina Laburnum, el cap dels bandits, els bandits, els regidors de l'ajuntament i el policia. Quan apareixien, després d'haver llegit una mica el que feien, la lectura s'aturava.

Els infants, per parelles, havien de pensar amb quins tres adjectius definirien cada personatge. Quan els tenien, es posaven en grups de quatre i, dels sis adjectius que tenien, n'havien d'escollir tres. Després s'unien dos grups de quatre i repetien el procés una altra vegada. Al final, surtien uns nou adjectius per personatge (una mica menys si es coincideix amb algun). Cada adjectiu s'apuntava un en un tros rectangular de cartolina de color i es penjaven tots al voltant de la il·lustració del personatge.

Per tant, a través d'aquesta dinàmica es podrà observar com són (o com creiem que són) inicialment els personatges i com acaben sent realment.

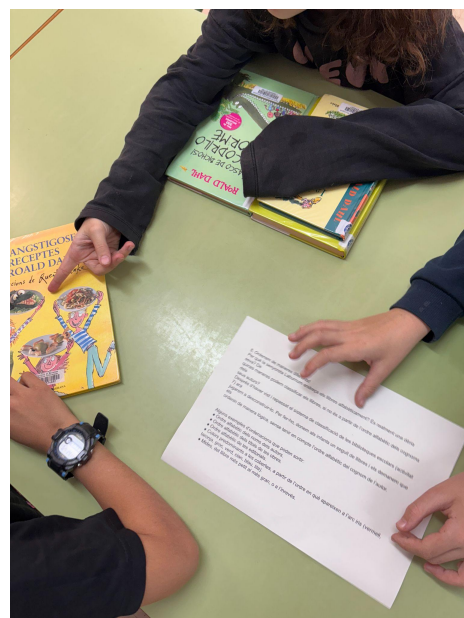
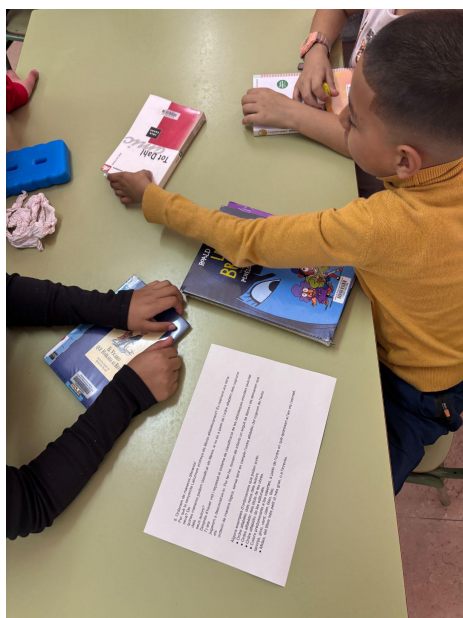

Activitat 8: Ordenem de maneres diferents!

Vam iniciar amb la pregunta: Per què la senyoreta Laburnum endreça els llibres alfabèticament? És realment una dèria seva? Vam veure de quines maneres podíem classificar els llibres, més enllà de fer-ho a partir de l'ordre alfabètic dels cognoms dels seus autors.

Vaig demanar a la biblioteca del barri un conjunt de llibre de Roal Dahl i van haver d'ordenar-los segons els següents criteris:

- Ordre alfabètic dels noms dels autors.
- Ordre alfabètic dels títols de les obres.
- Ordre alfabètic de les editorials.
- Colors predominants a les cobertes, a partir de l'ordre en què apareixen a l'arc iris (vermell, taronja, groc, verd, cian, blau, lila).
- Mides, del llibre més petit al més gran, o a l'inrevés.

Després de la lectura

Activitat 15: La biblioteca de l'escola vs. la biblioteca dels bandits

A l'aula, en finalitzar la lectura, vaig proposar l'activitat que se'ns va proposar:

Al final del llibre, els bandolers acaben treballant a la biblioteca. Malgrat que es «transformen», no deixen de tenir algunes actituds de les que tenien a l'inici del llibre. Aquest canvi parcial és interessant ja que aporta certa complexitat al final de l'obra i és interessant observar-ho. A més a més, la bibliotecària diu que la biblioteca infantil dels bandits és una mica diferent de les que es troben habitualment.

Per fixar-se en aquestes dues qüestions, es proposa la següent activitat. Primer, els nens i nenes han d'anar a la biblioteca escolar (si no n'hi ha, es podria fer una visita a la sala d'infantil de la biblioteca pública més propera o senzillament imaginar-s'ho). Allà han d'observar com és i apuntar en un full, que trobaran al seu dossier, 10 paraules que es podrien fer servir per descriure-la. Després, en un full DIN A3, han d'intentar dibuixar la sala de la biblioteca tal com és. A continuació se'ls explica que han d'imaginar que en aquella sala ara hi treballen els bandits de la novel·la. Es demana als grups que pensin quins canvis hi hauria. Seguidament, l'alumnat ha de tornar a apuntar les 10 paraules per descriure la biblioteca (aquesta vegada pensant que és la gestionada pels bandolers) i mirar quines diferències hi troben. Darrere el full DIN A3 on havien fet la primera il·lustració, es demana que repeteixin el mateix dibuix però amb els canvis que hi faria la colla d'en Salvador Amorós. Aquestes creacions es poden penjar de tal manera que sigui possible observar les dues bandes del full per poder copsar les transformacions que s'han imaginat.

Activitat 17: Els bandolers a Catalunya

A l'aula, en finalitzar la lectura, també vaig proposar aquesta activitat plantejada:

La història se situa en un espai poc determinat, però ens fa conèixer un personatge força nostrat: el bandit o bandoler. Durant una època a casa nostra n'hi va haver i molts d'ells tenen al darrere històries i llegendes que han perdurat fins avui. Aprofitant que el relat se centra, en part, en aquesta figura, proposem fer una activitat de recerca sobre el que va ser històricament el bandolerisme a Catalunya. Per grups, se'ls demana que busquin informació per elaborar una infografia (ja sigui manualment o digitalment) on s'expliquin els següents punts:

- Qui eren exactament els bandolers?
- A qui robaven?
- On vivien?
- Com eren vistos per la gent del poble? I per les persones adinerades?
- Quins van ser els bandolers més coneguts de Catalunya?
- Actualment encara podem trobar referències als bandolers (en excursions, museus...).

Aquestes preguntes poden ser una guia, però se'n poden considerar d'altres.

PROJECTE FINAL

El projecte final proposat va ser contactar amb la biblioteca del barri per poder fer una activitat tàndem. Quan vaig veure aquest apartat:

Funcionament de la biblioteca	Els llibres s'endrecen alfabèticament	«El va situar per estricte ordre alfabètic. L'ordre alfabètic és una dèria dels bibliotecaris» (p. 32)
	Per agafar un llibre en préstec de la biblioteca necessites un carnet	«... em sap greu, però sense el carnet no podrà endur-se res de res» (p. 34)
	Els llibres es poden reservar	«Oh! Sí que em sap greu, se'l deu haver endut algú altre. L'hauria d'haver reservat» (p. 40)
	Hi ha llistes d'espera per aconseguir un llibre en préstec	«Puc apuntar-me a la llista d'espera?» (p. 40)

Vaig pensar que seria una bona idea que l'alumnat, com a producte final, pogués veure en primera persona la biblioteca i que les treballadores ens expliquessin com es treballa allà i poder investigar els ordinadors i la reserva en préstec.

La visita a la Biblioteca Central de Cerdanyola es va fer el 18 de febrer de 2025 i ens van rebre dues treballadores d'allà on ens van fer una breu explicació de què podem trobar a la biblioteca i el funcionament del préstec.

Després, vam entrar a la biblioteca i ens vam dividir en dos grups. Un grup es va posar amb els ordinadors de reserva i vam fer una activitat de buscar llibres a l'aplicatiu Epergam i després el programa ens deia on estava el llibre i l'havien d'anar a buscar a la prestatgeria.

L'altre grup va fer una activitat relacionada amb ubicar on es troben aspectes com el títol, l'il·lustrador, l'autor... en un llibre. Van ser propostes molt útils i funcionals per poder tancar aquest projecte tan emocionant.

